

PANDEMIE COVID-19: JAK SE MĚNÍ CESTOVNÍ CHOVÁNÍ

Pandemie Covid-19 změnila mnoho prázdninových plánů. Regionální destinace místo palmových ostrovů – udržitelný trend nebo krátkodobé nouzové řešení? Co to znamená pro cestovní ruch, a pro životní prostředí?

Pandemie změnila naše životy téměř ve všech směrech, a to včetně cestovního chování. Pokud před nákazou mnoho lidí tíhlo po dovolených v dalekých zemích, letos si většina vybere nedaleké destinace. Ideálně takovou, která je dosažitelná bez letadla. To je působivě prokázáno počtem nových registrací obytných automobilů v květnu 2020: nárůst o 29 % ve srovnání se stejným měsícem minulého roku.

Jde však pouze o korona efekt? Budou cestující „na dlouhé vzdálenosti“, jako jsou Američané, Číňané, Britové a Francouzi, brzy znovu létat po celém světě, jako předtím, než vypukla pandemie Covid-19? Nebo se zde objevuje trend, který navždy změní cestovní ruch?

Někteří odborníci v sektoru se domnívají, že jsme pouze v mezifázi a že se cestovní chování po skončení pandemie rychle vrátí na původní úroveň. Srovnávají totiž korona šok s propady způsobenými jednorázovými traumatickými událostmi, jako jsou například teroristické útoky z 11. září.

Letos žádné cesty na dlouhou vzdálenost

Tato krize však není jednorázovou událostí, neboť pokračuje. Nikdy předtím jsme se neocitli v takové situaci. Dokud nebude nalezena vakcína nebo účinný lék proti viru, není pravděpodobné, že by se současné chování lidí změnilo.

V současné situaci se mnoho lidí zdráhá čelit možným rizikům cestování do vzdálenějších zemí. Zdravotní péče není všude na stejné úrovni a zprávy jsou příliš nestálé. Vzhledem k riziku druhé vlny infekce proto zůstane regionální cestovní ruch v letošním roce preferovanou volbou pro dovolenou, a to i po dalším uvolnění cestovních omezení.

Konec výletních lodí?

Krize měla rovněž obrovský dopad na letecké společnosti. Lufthansa nebo Air France musely přijmout státní podporu a konsolidace sektoru bude pravděpodobně pokračovat. Přestože by se ve střednědobém horizontu mělo cestování na krátkou vzdálenost zotavit, toto odvětví je stále v procesu konsolidace. Bude však stále obtížné najít poskytovatele, kteří se specializují na dálkové lety.

Výletní lodě budou zasaženy obzvláště tvrdě. Potrvá několik let, než bude možné znovu dosáhnout příjmů roku 2019. Odvětví má již tradičně vysoké investiční náklady a přišel strmý pád tržeb. Společnosti sice stále mají rezervy, avšak druhá vlna nákazy by měla pro provozovatele katastrofální následky a mohla by vést k úpadku celého sektoru. To se odráží také v cenách akcií společností provozujících výletní lodě, které se propadly až o 75 %.

Komu změna cestovního chování prospívá

Utrpení jednoho však může být radostí jiného. V tomto případě jde nejen o výrobce jízdních kol a karavanů, ale také poskytovatelů regionálních dovolených, či bojovníků za klimatickou situaci. Vzhledem k tomu, že během pandemie došlo k poklesu vysoce emisního cestovní, jako jsou výletní lodě nebo dálkové lety, došlo k výraznému snížení emisí CO₂.

Například mezinárodní výzkumný tým v odborném časopise Nature Climate Change uvedl, že globální emise CO₂ byly na začátku dubna přibližně o 17% nižší než v předchozím roce. Letectví dokonce emitovalo o 60 % méně CO₂, než je průměr za předchozí rok.

Korona urychluje změny v cestovním ruchu

Takové drastické snížení rozhodně nebude trvalé, protože omezující opatření mnoha vlád se nyní postupně uvolňují. Ale představovalo by významný rozdíl, kdyby jen část populace měla upravit své cestovní chování.

Kromě toho by dočasné vzdání se cestování na dlouhé vzdálenosti mohlo vést lidi k objevování zajímavostí bližších destinací: kratší cesty, nižší náklady, větší flexibilita a nezávislost, například při cestování autem, karavanem nebo na kole. Ve střednědobém až dlouhodobém horizontu by to mohlo vést ke změně cestovního chování – lidé již nebudou muset každý rok podnikat cestu na dlouhou vzdálenost.

Podporují to rovněž výsledky studie zveřejněné v Evropském věstníku sociální psychologie. Podle studie trvá, než si lidé zvyknou, mezi 18 a 254 dny. Krize bude trvat déle a dlouhodobě změní chování cestovního chování spotřebitelů.

To však neznamená, že od nynějška budou všichni cestovat pouze autem nebo vlakem, ale ve střednědobém až dlouhodobém horizontu se preference pravděpodobně změní.

Tento trend navíc nebyl způsoben pouze pandemií, ale byl patrný již dříve. Ještě před krizí začali lidé zpochybňovat masovou spotřebu a cestovní chování, často poháněné levnými cenami. Termín „flight shame“ byl poprvé použit ve švédských novinách v roce 2018.

Korona tuto změnu pouze urychluje. Cílem by nemělo být opustit spotřebu na úkor růstu, ale usilovat o kvalitativně lepší růst, který je do značné míry oddělen od emisí CO₂. Zde by jistě mohl pomoci trend směrem k regionální turistice.

Date: 2020-07-27

Article link: <https://www.tourism-review.cz/covid-19-krize-meni-cestovni-chovani-news11656>